

روی موج کوتاه

بقایو:

احتمال تعرض نظامی آمریکا در هر زمان وجود داشته و دارد

سسخنگوی وزارت امور خارجه، گفت: احتمال تعرض نظامی آمریکا علیه ایران همواره وجود داشته و انکار آن ممکن نیست. اسماعیل بقایی در نشست خبری دیروز، افزود: اقدامات خلاف حقوق بین‌الملل آمریکا سابقه‌دار است و بر همین اساس، آماده‌باش دائم نشانه آینده‌نگری و خردورزی است. وی با تأکید بر اینکهدر هر گونه مرآوده و مذاکره با آمریکا باید تجارب گذشته را مدنظر قرار دهیم، یادآور شد: به‌جای تخطئه خود، باید بر سنگینی جنایات آمریکاتمرکز کنیم.

□□□

جوزکار:

حمله به قالیباف

سناریوی بازگشت غرب‌گرایان است

رئیس کمیسیون امور داخلی مجلس گفت: هججه به قالیباف در پی انتقاد او از روحانی و ظریف، در شرایط فعلی بیشتر سناریویی است که عده‌ای تنظیم کرده‌اند تا باز بتوانند مناسبات خودشان را با غرب برقرار کنند. به گزارش فارس، محمد صالح‌جوکار با بیان اینکه تا زمانی که این تفکر غرب‌گرایی از کشور ریشه‌کن نشود ما همین وضعیت را خواهیم داشت، تأکید کرد: مجلس در برابر «فراط‌گرایی غربی» خواهد ایستاد و اجازه لطمه به منافع ملی را نمی‌دهد.

□□□

رشیدی کوچی:

اجرای قانون حجاب

پرونده جمهوری اسلامی را می‌بندد

نماینده اسبق مجلس شورای اسلامی گفت: امروز حرف حاکمیتی‌ها برای مردم ارزش ندارد. قانون عفاف و حجاب اگر اجرا شود پرونده جمهوری اسلامی را می‌بندد به گزارش دانشجو؛ جلال رشیدی کوچی، در یک مناظره افزود: مردم از این حرف‌ها زده شدند و از ترس جلیلی به پزشکیان رای دادند. وقتی رئیسی آمد گشت‌ار شاداج گرفت.

□□□

دبیلمات پیشین ایران در سازمان ملل:

اقدامات عملی چین و روسیه مهم است نه بیانیه و نامه‌ها

دبیلمات پیشین ایران در سازمان ملل، با اشاره به نامه مشترک ایران، چین و روسیه، گفت: در تاریخ شورای امنیت تاکنون چنین شکافی میان اعضای دائم بی سابقه بوده است. باید دید این مواضع در حد بیانیه و اعلام سیاسی باقی می‌ماند یا چین و روسیه در عمل نیز در برابر مفادش قطع‌نامه تحریمی علیه ایران اقدام خواهند کرد. کوروش احمدی در گفت‌وگو با اصلاحات نیوز-، ادامه داد: در عمل باید دید روند امور چگونه پیش می‌رود و آیا چین و روسیه به‌طور علنی و صریح علیه مفاد این قطع‌نامه اقدام عملی خواهند کرد یا خیر. برای مثال، آیا معاملات تسلیحاتی که مطابق این قطع‌نامه‌ها ممنوع شده‌اند، با ایران انجام خواهند شد؟ اگر چنین شود، یعنی عملاً نقض قطع‌نامه‌ها رخ داده است. وی عنوان کرد: FATF ۳۷ عضو دارد که چین و حدود ۸ تا ۹ کشور عضو جنبش عدم تعهد نیز از حضور دارند. تصمیم‌گیری در این نهاد باید با اجماع صورت گیرد. یعنی یک کشور می‌تواند مانع تصمیم‌گیری شود. در جلسه اخیر FATF هیچ‌یک از آنها مانع تصمیم‌گیری درباره ایران نشدند. در بیانیه FATF تأیید شد که قطع‌نامه‌های شورای امنیت بازگشته و از کشور‌ها خواسته شده‌است که بر مبنای این قطع‌نامه‌ها، در زمینه عدم‌اشاعه اقدامات لازم‌رادر کشور خوداجرا کنند.

□□□

اطلاعیه مجلس:

قالیباف در دفاع از منافع ملی با هیچ‌کس تعارف ندارد

مرکز ارتباطات و رسانه‌های مجلس با انتشار اطلاعیه‌ای درباره آنچه تحریف نطق اخیر رئیس مجلس شورای اسلامی، خوانده است، تأکید کرد که سخنان وی نه دفاع از یک کشور خاص، بلکه دعوت به انسجام ملی و اولویت دادن منافع کشور بر منافع جناحی بوده و مجلس و رئیس مجلس در دفاع از منافع ملی با هیچ‌کس از هر سلیقه و طیف سیاسی تعارف ندارند. در این اطلاعیه آمده است: در پی نطق رئیس مجلس شورای اسلامی در روز یکشنبه ۴ آبان ماه و تأکید وی بر تقدم منافع ملی بر منافع جناحی، برخی رسانه‌ها و فعالان سیاسی، این سخنان را به گونه‌ای تحریف کرده‌اند که گویی دفاع از مواضع شرکای راهبردی ایران که در برابر فشارهای آمریکا و اروپا و شورای امنیت، کنار ایران قرار گرفته‌اند، به‌منزله دفاع از یک کشور خاص است. تأکید می‌کنیم که این روایت، مصداق آشکار تحریب گفتمان وفای ملی است.

□□□

ادعای فائزه هاشمی:

پدرم را داخلی‌ها کشتند

دختر اکبر هاشمی رفسنجانی، در مصاحبه‌ای ادعا کرد: پدرم را حذف کردند و دخی‌ها او را کشتند. فائزه هاشمی در پاسخ به این سوال که چه کسی پدرش را کشته است،افزود: داخلی است. برخی معتقدند اسرائیل و روسیه‌ا ما من معتمد داخلی است. این فعال سیاسی ادامه داد: پدرم یک جوری انتقاد می‌کرد و به هر حال طرف مردم ایستاده بود که احساس می‌کردند او سد و مانع شده بود. به عبارتی خاری در چشم بود که دیگر نمی‌شد تحملش کرد. وی گفت: هاشمی رفسنجانی جایگاهی نداشت که حرفش شنیده نشود و از طرفی نمی‌توانستند با او برخورد کنند، مثلاً زندانی‌اش کنند. بنابر این باید حذف می‌شد.

□□□

شهادت مامور انتظامی لاهیجان

در درگیری با اراذل

یکی از ماموران انتظامی شهرستان لاهیجان دیروز ۱۶بان در درگیری با اراذل و اواش مسلح به شهادت رسید.
سروان «همیم‌علی خوا» ۳۸ساله و متاهل بود. یک‌فرزند دختر پنج ساله و یک پسر دوساله از وی به یادگار مانده‌است.
در این درگیری یکی دیگر از ماموران انتظامی لاهیجان نیز از ناحیه دست زخمی شد.
متهم نیز در تیراندازی متقابل پلیس به ضرب گلوله زخمی و در محل حادثه بازداشت و سلاح گرم وی توقیف شد.

هیا هو و هنجار سازی اخیر مجلس، تهدیدی جدی برای استقلال ملی است

اظهارات لاوروف بر ساختنی تازه در سپهر سیاسی ایران

کیا مقدم

که مفهوم خطرناک «فیلیسم» (مانندروسوفیلی) سر برمی‌آورد؛ پدیده‌ای که منافع خارجی‌را اولویت‌می‌دهد و تعریف استقلال ملی را مخدوش می‌کند. در حالی که ضرورت عمل گرایانه همکاری با روسیه را به دلیل چالش‌های مشترک و مکمل بودن اقتصادی می‌توان پذیرفت، اما هشدار داده می‌شود که این ائتلاف‌های تاکتیکی را به عنوان شراکت‌های استراتژیک عمیق ننگریم.

تاریخ و توهم درباره روس‌ها

تصویری که در طول دو قرن گذشته از روسیه، شوروی و دوباره روسیه در ذهن برخی در ایران شکل گرفته، این است که گویی این قدرت شمالی، همواره یاور کشورمان بوده و هست. اما آیا روسیه شوروی تنها کشوری بوده که سعی می‌کند اهداف خود را در کشورهای دیگر پی‌گیرد؟ واقعیت این است که هر کشوری برای خود «عمق استراتژیک» و «حوزه نفوذ» تعریف می‌کنند؛از روسیه گرفته تا ایالات متحده که عمق استراتژیک خود را اتقاضای ماورای جو و مرخ گسترش می‌دهند. ایران نیز از این قاعده مستثنی نیست و خود نیز برای دیگران عمق استراتژیک محسوب می‌شود.

این تصور که اگر ما کاری به کار دیگران نداشته باشیم، آنها نیز با ما کاری نخواهند داشت، توهمی بیش نیست. اما مشکل اصلی در کجاست؟ شاید مهم‌ترین مشکل در ذهنیت برخی از ماست؛ آنجا که برخی تصور می‌کنند اگر کشورمان تلاش نمی‌کرد که حوزه نفوذ و عمق استراتژیک داشته باشد یا به تعبیرات مرسوم، «عراق و سوریه و لبنان و فلسطین به ما چه مربوط است؟»! آن وقت مشکلی هم نداریم. این نوع نگاه، در تضاد با واقعیت‌های ژئوپلیتیک است، مشکل اصلی در

هیا هو و هنجار سازی اخیر مجلس، تهدیدی جدی برای استقلال ملی است

اظهارات لاوروف بر ساختنی تازه در سپهر سیاسی ایران

و محمدجواد ظریف، به بهانه تضعیف روابط با روسیه، موجی از واکنش‌ها را برانگیخت. روزنامه کیهان، در حمایت از قالیباف، شراکت با روسیه و چین را نه تنها یک گزیننه اقتصادی، بلکه «ستون امنیتی و ژئوپلیتیکی کشور» دانست و هر گونه ضربه به آن را «خدمت به آمریکا» خواند. این موضع‌گیری، نشان‌دهنده نگاهی ایدئولوژیک به روابط خارجی است که جایگاه ایران را در معادلات جهانی، تنها در تقابل با غرب تعریف می‌کند.

محمد قوچانی، روزنامه‌نگار، با انتقاد شدید از قالیباف، این اقدام را «بی سابقه و شگفت‌انگیز» خواند. او یادآور شد که رئیس مجلس، که باید سخنگوی ملت باشد، نباید از تریبون بارلمان علیه منتخبین ملت سخن بگوید، به‌ویژه اگر خود در انتخابات رقیب آنها بوده و شکست خورده باشد. قوچانی تأکید کرد که حسن روحانی هرگز علیه روسیه حرفی نزده، بلکه تلاش کرده روابط متوازن با شرق را در کنار غرب حفظ کند. در دوره او، مقدمات عضویت ایران در پیمان شانگهای و بریکس فراهم و سامانه پادفندی اس ۳۰۰ دریافت شد، روحانی معتقد بود که ایران برای رابطه خوب با شرق، باید رابطه‌ای متوازن با غرب نیز داشته باشد و بر عکس. این رویکرد، در تضاد با دولت سیزدهم بود که با حمایت

از روسیه در ماجرای اوکراین، «دشمنی اروپا را به جان ایران انداخت» و به «سنگ بنای دومینوی اسنپک» تبدیل شد. حتی رهبری نیز با محکومیت هرگونه جنگ و تجاوز، مرز ایران با روسیه را نشان دادند تا «راهبرد مستقل جمهوری اسلامی با وجود خطای دولت وقت پابر جاماند».

توهم شراکت استراتژیک و

واقعیت منافع متقابل

واقعیت تلخ این است که رابطه ایران و روسیه، آن چنان که برخی تندرها تصور می‌کنند، یک «شراکت استراتژیک» به معنای واقعی کلمه نیست. علی بیگدلی، تحلیلگر ارشد سیاست خارجی، به صراحت می‌گوید که «روابط استراتژیک یک تعریف خاص و مشخص دارد.» و به‌قرار داده‌ای اشاره می‌کند که در آنها صراحتاً آمده‌است که اگر کشور سومی به یکی از دو کشور حمله کند، کشور بعدی هیچ مسئولیتی ندارد. نه روسیه و نه چین، آینده خود را با مشکلات ۴۰۰ S-400، سال هاست که محقق نشده‌اند. روابط نزدیک پوتین با تاتانیاهو و حضور گسترده روس تبارها در اسرائیل، گواه دیگری بر این واقعیت است که روسیه منافع خود را در گرو ایران نمی‌بیند. بیگدلی همچنین معتقد است که روسیه، ایران را به عنوان «کارت بازی» در جنگ با اوکراین و برای تحت فشار قرار دادن اروپا و آمریکایم بیند.

این در حالی است که صادق کوشکی از تحلیلگران اصولگر، به نقاط مشترک و مکمل بودن روابط ایران و روسیه اشاره می‌کند؛ از جمله تحریم‌های غرب، مشترک، درگیری در جنگ‌های فرسایشی (روسیه در اوکراین، ایران با اسرائیل، مکمل بودن اقتصادی در حوزه‌های

وقتی منافع ملی

قربانی رقابت‌های داخلی می‌شود

در هفته‌های اخیر، صحن مجلس شورای اسلامی به صحنه جدایی بی‌سابقه تبدیل شد که عمق این شکاف‌ها را به نمایش گذاشت. اظهارات محمدرق قالیباف، رئیس مجلس، علیه دولت‌های پیشین و به‌ویژه حسن روحانی را امری طبیعی می‌داند.

مشکل اصلی در دوگانگی معیارهایی

است که برای دخالت‌های خارجی در نظر

می‌گیریم. این تناقض در واکنش‌ها، به

وضوح دیده‌می‌شود؛ تا آنجا که قرار داد

ننگین تر کمانچای که منجر به باز پس گیری

شهرهای مهمی چون تبریز شد. ننگین

خوانده می‌شود. اما واگذاری هرات و

بحرین نه تنها ننگین تلقی نمی‌شود، بلکه

برخی آن را امری طبیعی می‌دانند

شماره ۲۰۳۵ / چهارشنبه ۷ آبان ۱۴۰۴ / ۷ جمادی‌الاول ۱۴۴۷ / ۲۹ اکتبر ۲۰۲۵

toseeirani.ir

تداوم نزاع داخلی، ایران را مجبور به

حفظ روابط قوی با روسیه می‌کند، حتی

زمانی که این روابط کاملاً همسوز با منافع

ملی بلندمدت ایران نیستند. اینچاست

که مفهوم خطرناک «فیلیسم» (مانند

روسوفیلی) سر برمی‌آورد؛ پدیده‌ای

که منافع خارجی را اولویت می‌دهد و

تعریف استقلال ملی را مخدوش می‌کند

دفاعی، مواد غذایی و ترانزیت، و مرزهای آبی مشترک. او این همکاری را به نفع هر دو کشور می‌داند و مخالفت با آن را «لجاجت یا غرض‌ورزی» می‌خواند. این دو دیدگاه، هر چند متفاوت، اما هـر دو بر مبنای منافع متقابل و نه یک شراکت استراتژیک عمیق، استوارند.

فریاد «نه شرقی، نه غربی» و

ضرورت وحدت ملی

شعار «نه شرقی، نه غربی» در سیاست خارجی، همپای شعار «استقلال – آزادی» در سیاست داخلی، یکی از دو ستون اصلی جمهوری اسلامی و فراتر از آن، ایران است. از دوره صفویه، ایران همواره در میان شرق و غرب، در جهان میانه قرار داشته و شخصیت‌هایی چون قوام فروغی، در پی سیاست مستقل ملی بوده‌اند. این راهبر، به معنای عدم همکاری با هیچ قدرتی نیست، بلکه به معنای عدم وابستگی و عدم ترجیح بیگانه بر خانواده (منافع ملی) است.

اما آنچه امروز شاهد آن هستیم، تکرار همان «فیلیسم» است که به جای دفاع از منافع ملی، به دفاع از منافع این یا آن قدرت خارجی می‌پردازد. احمد زیدآبادی، روزنامه‌نگار، به درستی اشاره می‌کند که فراطیون می‌کوشند در خواست برای رفع تنش با آمریکا را نشانه وابستگی و حمایت بی‌قید و شرط از روسیه و چین را نشانه استقلال معرفی کنند؛ «این حساب، بر مردم علی‌اکبر دهخدا باید دوباره از گور برخیزد و معنای استقلال و وابستگی را در لغت‌نامه‌اش معکوس کند!» منصور حقیقت‌پور، فعال سیاسی اصولگرا، نیز از «تندروهای چپ و راست» انتقاد کرده و آنها را در «ضلالت» می‌داند. او بر ضرورت «وحدت جامع و کامل پشت‌سر مقام معظم رهبری» تأکید می‌کند و می‌گوید که هیچ‌کس نباید از رهبری جلوبیافتد یا عقب‌بماند.

در این میان، اطلاعیه مرکز ارتباطات و رسانه مجلس درباره نطق قالیباف، بی‌ا تأکید بر «تقدم منافع ملی بر منافع جناحی»، تلاش دارد تا از این موضع‌گیری دفاع کند و حمایت روسیه و چین در برابر مکانیسم ماشه را دلدلی بر ضرورت ائتلاف با آنها بداند. اما این دفاع، نمی‌تواند واقعیت‌های موجود در روابط بین‌الملل و همچنین شکاف‌های عمیق داخلی را پنهان کند. در نهایت، ایران امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند گفت‌وگو با منافع ملی بر نزاع‌های جناحی است. بزرگ کشور نباید به مهری در رقابت قدرت‌های ترک تبدیل شود. حفظ حاکمیت ملی و استقلال واقعی، تنها با کنار گذاشتن تعصبات جناحی و پرهیز از «فیلیسم» ممکن است. سیاست خارجی باید «مطلقاً ملی» باشد. حفظ حرمت‌ها، رعایت انصاف در تقدر و حتی در مسیر وحدت ملی، تنها راه عبور از این گرنده دشوار و تضمین آینده‌ای روشن برای ایران است.

اجرا شود. حذف یایی اعتبار سازی این شخصیت‌ها در واقع پیش شرط استراتژیک برای

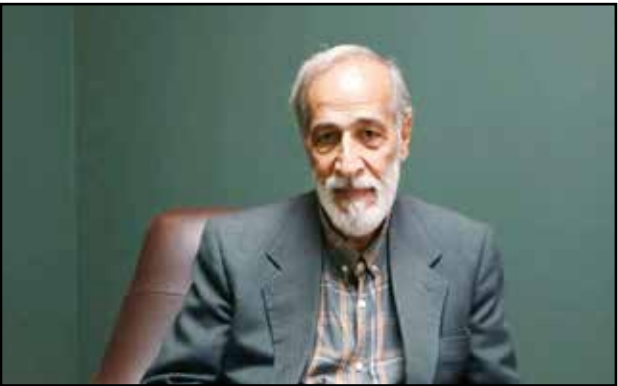
تضعیف دولت تلقی می‌شود؛ برآ حضور آنان می‌تواند دولت را از نظر دیپلماتیک و گفتمانی تقویت کند و اجازه ندهد جریان تندرو انحصار روایت سیاست خارجی و اقتصاد را در دست گیرد. به بیان دیگر شعارهای مجلس صرفاً سرآغاز نبرد ی سیاسی نیست بلکه بخشی از نقشه‌ای بزرگ‌تر است که از انتقام‌گیری انتخباتی آغاز شده و اکنون در قالب ناکارآمدسازی سیستماتیک دولت ادامه می‌یابد.

بازگشت به تنظیمات کارخانه: از گشت ار شاد تا مهندسی فضای سیاسی

اما پرسش بنیادین تر آن است که چرا تندروها در این مقطع زمانی به چنین رفتاری متوسل شده‌اند؟ پاسخ را باید در نوع نگاه آنان به شرایط منطقه‌ای و داخلی جست‌وجو کرد. در هفته‌های اخیر تحلیل غالب در محافل تندرو این است که اسرائیل دیگر توان و جسارت ورود به جنگ مستقیم با ایران را پس از حملات خرداد و تیرماه ندارد. بر این اساس، آنان تصور می‌کنند کشور وارد مر حله‌ای از «قیات نسبی» شده و می‌توان دوباره به تنظیمات پیشین بازگشت؛ همان سیاست‌هایی که جامعه را به سمت کنترل اجتماعی سخت‌گیرانه و انسداد سیاسی سوق می‌دهد.

به همین دلیل همزمان با جنجال‌های مجلس نشانه‌های بازگشت به همان وضعیت قدیمی دیده می‌شود؛ احیای گشت ارشاد در قالب «اتاق وضعیت حجاب» با ۸۰ هزار امر، تشدید محدودیت‌های رسانه‌ای و آغاز حملات هماهنگ به چهره‌هایی مانند ظریف و روحانی. این اقدامات در کنار هم تصویری از «بازسازی اقتدار سخت» را ارائه می‌دهد که قرار است در سایه ادعای ثبات امنیتی اجرا شود.

در واقع، پروژه جدید تندرها تر کبیی از مهندسی اجتماعی و حذف سیاسی است. حذف نخبگان دیپلمات و عقل گرایان زمینه‌رایی بازگشت گفتمان تقابل و امنیتی سازی فراهم می‌کند؛ گفت‌وگمی که سال هاست به دلیل ناکارآمدی اقتصادی و انزوا ی بین‌المللی هزینه‌های سنگینی بر کشور تحمیل کرده‌ است. بنابر این شعارهای مجلس نه امری شخصی که نشانه آغاز مر حله تازه‌ای از بازگشت به وضعیت پیشین است؛ بازگشتی که اگر با عقابیت و واکنش به موقع مواجه نشود، می‌تواند مسیر تعامل و اصلاح و ادوار به بن‌بست سیاسی بکشاند. حملات اخیر علیه ظریف و روحانی را باید در چار چوب یک استراتژی مدی و چوبی ارزیابی کرد؛ انتقام‌گیری از شکست انتخاباتی، تضعیف دولت پزشکیان و مهندسی بازگشت به سیاست‌های اقتدار گرایانه. این پروژه بیش از آنکه دغدغه «حفظ منافع ملی» داشته باشد تلاشی است برای بازسازی قدرت از طریق حذف، نه افتاع.

پرونده‌هایی چون بانک آینده میراث دولت‌های محافظه کار است، طرح چنین مباحثی در مجلس، تلاشی برای منحرف کردن افکار عمومی از مسائل اصلی کشور است.» و همچنین یادآور شد: «روسیه و چین سیاست خود را با چند جمله از طرف تغییر نمی‌دهند. موضع قالیباف سطح روابط را پایین می‌آورد و شأن مجلس را خدشه‌دار می‌کند.»

تحلیلگر روابط بین‌الملل:

اظهارات قالیباف شأن مجلس را پایین آورد

خودش یعنی وزارت خارجه این اتفاق رخ می‌داد. بنابر این، طرح چنین مسائلی در سطح

نطق رسمی مجلس، فاقد ضرورت و منظر افکار عمومی «سنسجیده» ارزیابی می‌شود.

این تحلیلگر روابط بین‌الملل تأکید کرد که این سخنان در افکار عمومی، بیش از آنکه نشانه دفاع از منافع ملی باشد، نوعی پایین آوردن شأن روابط ایران و روسیه تلقی شده‌است. به گفته‌او: «اگر روابط ما با روسیه واقعاً راهبردی است، نباید با یک نقد یا تبیین تاریخی از سوی یک مقام سابق منزلت ازل شود».

تاجیک یادآور شد که بخش قابل توجهی از افکار عمومی ایران، به دلیل سوابق تاریخی، نسبت به روسیه حساسیت دارند. دو تأکید کرد: «چه این احساس در ست باشد چه غلط، در سیاست خارجی باید احترام به افکار عمومی رعایت شود. نقد یا طرح سوال درباره روابط با روسیه نباید سرکوب یا ابزار منازعات جناحی تبدیل شود».

او در بخش دیگری از این اظهارات خود، رفتار جریان تندرو را با «بازی‌های روانی و استراتژی فرار به جلو» دانست و گفت: «در حالی که مشکلات ساختاری اقتصاد، فساد و

واکنش‌ها به اظهارات محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس مبنی بر اینکه «مواضع رئیس‌جمهور و وزیر خارجه سابق به مسیر همکاری راهبردی ایران با روسیه لطمه زد»، ادامه دارد.

دیپلمات پیشین و سفیر اسبق ایران در اردن، در گفت‌وگو با رویداد۲۴، اظهارات قالیباف را «عجیب و از نظر شکلی و محتوایی دارای ایرادات جدی» دانست و گفت: «آغازگر ماجرا، سرگئی لاوروف، وزیر خارجه روسیه بود که نام محمدجواد ظریف را شخصاً مطرح کرد. طبیعی بود که ظریف به چنین اظهارات مستقیمی پاسخ دهد. در این میان، رئیس مجلس نه مسئولیت اجرایی در سیاست خارجی دارد و نه ابزار حقوقی لازم برای ورود به چنین موضعی».

نصرت‌الله تاجیک، تأکید کرد که مقامات مورد اشاره قالیباف– از جمله حسن روحانی و محمدجواد ظریف– مقامات سابق‌اند و هیچ ابزار اجرایی در اختیار ندارند که بتوانند روابط راهبردی ایران را خدشه‌دار کنند. از طرف دیگر اگر لازم به واکنش بود باید از کانال